

Hermeneutika a právní jazyk

Literatura:

- Grondin, J. Úvod do hermeneutiky. Praha: Oikoymeneh, 1997.
- Hroch, J., Konečná, M., Hlouch, L. Proměny hermeneutického myšlení. Brno: CDK, 2010.
- Hlouch, L. Teorie a realita právní interpretace. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2013.
- Wintr, J. K hermeneutice v právní vědě a v historiografii. Právník, 2006, č. 9, s. 993 a násl.
- Urfus, V. Hermeneutika v právu nebo právní hermeneutika. Právník, č. 12/1986, s. 1146 a násl.
- Hlouch, L. Právní hermeneutika a současné teoreticko-právní myšlení. Časopis pro právní vědu a praxi, 2007, č. 3, s. 257 – 263.
- Lajsek, V. Vliv Vorwissen, Vorverständnis, a hunch theory na rozhodování soudců. In. Právník, č. 6, 2012, s. 586-604.

■ Hermeneutika jako filosofický směr

- nauka o porozumění, výkladu a interpretaci (*techné hermeneutiké*)
- Kořeny hermeneutického myšlení v antickém myšlení (Hérakleitos, Sokrates, Platón...) – zejména tzv. sokratovsko-platónský dialog
- Bůh Hermés, termín „*hermenéus*“ (skrytý smysl)
- Hermeneutica specialis x hermeneutica generalis
 - Teologická hermeneutika
 - Až do 18 století dominantní
 - Patristika (Aurelius Augustinus), scholastika (Tomáš Akvinský), Chladenius, G. Vico (renesance)
 - Estetická hermeneutika
 - Filologická hermeneutika
 - Juristická (právní) hermeneutika
 - Hlubinná hermeneutika
- Moderní hermeneutické myšlení
 - J.C. Dannhauer, Friedrich Ast, F. A. Wolf – východiska schémat porozumění
 - F. D. E. Schleiermacher
 - Dvouprvkové schéma porozumění: gramatický + psychologický prvek
 - W. Dilthey
 - Porozumění jako metoda poznávání dějinných skutečností
 - H.-G. Gadamer a tzv. nová (fenomenologická) hermeneutika

- Směry právní hermeneutiky
 - Metodologická právní hermeneutika
 - Hledání testu správnosti a pravidel přednosti výkladových řešení
 - Fenomenologická právní hermeneutika
 - Hledání modelů reálných procesů porozumění
 - Analytická právní hermeneutika
- Právně-hermeneutické kategorie (předstruktury právního porozumění)
 - Předvědění, předporozumění, předsudek
 - Intuice (hunch)
- Model hermeneutického kruhu a jeho aplikace v právním myšlení
 - Kvalifikace a hermeneutický kruh
 - Argumentační schémata jako hermeneutický kruh
- Kritika právní hermeneutiky a souvislost s jinými teoriemi (diskursivní teorie, postmoderna)